

Wtorek 12 maja

Temat I Legiony Polskie we Włoszech

- 1 Zapisz temat do zeszytu .
- 2 Przeczytaj temat z podręcznika, str. 210-212.
- 3 Zapisz notatkę do zeszytu.

Po upadku **powstania kościuszkowskiego w 1794r.** Wielu Polaków opuściło Ojczyznę. Emigrowali w różne strony, a przede wszystkim **do Francji.** Z krajem tym patrioci polscy wiązali nadzieję na odzyskanie niepodległości. Francja w tym czasie walczyła z państwami, które wzięły udział w rozbiorach Polski.

1) Sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami.

a) Polacy stali się poddanymi państw zaborczych:

- obowiązywały ich prawa państw zaborczych
- byli zobowiązani do służby wojskowej i płacenia podatków
- grupa patriotów udała się do Francji(w tym generał Jan Henryk

Dąbrowski-Patrz str210

2) Utworzenie Legionów Polskich.

- a) grupa emigrantów zaproponowała Francji tworzenie wojska polskiego
- b) **09.01.1797r. W Mediolanie** podpisano zgodę na **tworzenie**

Legionów we Włoszech. Generał Jan Henryk Dąbrowski, gen. Karol Kniaziewicz i Józef Wybicki rozpoczęli organizację wojska.

- liczyły ok. 7 tys. żołnierzy(głównie polscy jeńcy z armii austriackiej lub ochotnicy)
- dowódcą został **gen. Jan Henryk Dąbrowski**
- Legiony podlegały rządowi **Republiki Lombardzkiej**
- walczyły przeciwko Austrii
- w**1797r** Francja zawarła pokój z Austrią w **Campo Formio**(nie wspomniano o sprawie polskiej).

3) Służba w Legionach.

- a) tradycje narodowe
  - Żołnierze nosili mundury z polskimi symbolami
  - obowiązywała komenda w języku polskim

- b) obowiązywały zasady republikańskie
  - szanowano godność żołnierza
  - oficerowie byli wybierani przez żołnierzy
  - żołnierze mogli awansować bez względu na pochodzenie
  - Zaniechano stosowania kar cielesnych
  - hasła na mundurach „ludzie wolni są braćmi”

c)w Legionach dbano o wykształcenie i wychowanie żołnierzy

4) Udział Legionów Polskich w walkach

a) w l. 1797-1801 walczyły we Włoszech przeciw Austrii (bitwy pod Trebbią-1799r., pod Hohenlinden-1800r.

b) po zawarciu pokoju francusko-austriackiego w Lunawille, w **1801r. Napoleon rozwiązał Legiony**. Część legionistów została wysłana na wyspę **San Domingo (dziś Haiti)**, część wcielono do armii francuskiej, a pozostali utworzyli Legię Naddunajską, którą dowodził gen. Karol Kniaziewicz.

5) Znaczenie Legionów

a) nie udało się wywalczyć niepodległości

b) część legionistów wykorzystywała swoje doświadczenia w późniejszych walkach o niepodległość w tworzeniu wojska Księstwa Warszawskiego

c) Napoleon wykorzystał Legiony do własnych celów

d) w Legionach walczyło **35 tys.** żołnierzy, poległo o 20 tys.

e) T. Kościuszko nie ufał Napoleonowi, napisał broszurę pt. „**Czy Polacy mogą się wybić na niepodległość?**” Wzywał naród do liczenia na własne siły, a nie na poparcie Francuzów.

6) W lipcu 1797r. W Reggio, Józef Wybicki napisał „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”. Od 1926r. pieśń ta jako „Mazurek Dąbrowskiego” jest hymnem Polski.

Zadania:

1) Przeczytaj tekst źródłowy ze str. 211 i odpowiedz na pytanie.

2) Uporządkuj wydarzenia chronologicznie:

- powstanie Legionów Polskich we Włoszech

- bitwa pod Austerlitz

- bitwa pod Jeną

- bitwa pod Piramidami

- pokój w Tylży

- Koronacja Napoleona na cesarz Francuzów

- Anglicy pokonali flotę francusko-hiszpańską pod Trafalgarem, zginął admirał H. Nelson

- Napoleon rozwiązał Legiony Polskie

3) Wykonaj zad. 1, str. 214, podręcznik

Piątek 15 maja

Temat II: Księstwo Warszawskie.

1. Zapisz temat do zeszytu.

2. Przeczytaj temat z podręcznika str. 212-214.

3. Następnie zapisz notatkę do zeszytu.

1) Powstanie Księstwa Warszawskiego.

- W 1806 r. wojska pruskie zostały pokonane pod Jena i pod Auerstedt przez Napoleona
- na wezwanie gen. Jan Henryka Dąbrowskiego w Wielkopolsce wybuchło powstanie
- w 1807 r. Rosja została pokonana w bitwach pod Frydlandem i pod Iławą Pruską
- **7 lipca 1807r. Napoleon podpisał z carem Aleksandrem I traktat pokojowy w Tylży (na tratwie na rzece Niemen)**, Z ziem II i III zaboru pruskiego powstało **Księstwo Warszawskie**-namiastka państwa polskiego, Gdańsk ogłoszono **Wolnym Miastem**. Okręg białostocki Napoleon przekazał Rosji, która zobowiązała się przestrzegać **blokady kontynentalnej wobec Wielkiej Brytanii**.

2) Ustrój Księstwa Warszawskiego.

- **22 lipca 1807 r. Napoleon nadał Księstwu Warszawskiemu konstytucję (w Dreźnie)-stało się monarchią konstytucyjną.**
- konstytucja ustanawiała zasadę trójpodziału władzy
- dziedzicznym władcą został **Fryderyk August z dynastii Wettinów**, król Saksonii (**unia personalna Księstwa z Saksonią**)
- władzę wykonawczą sprawował książę z Rada Ministrów
- władzę wykonawczą sprawował parlament (sejm i senat)
- Władzę sadowniczą pełniły sądy
- wszyscy obywatele byli równi wobec prawa
- mieszczanie mogli sprawować urzędy i kupować ziemię
- chłopci uzyskali wolność osobistą, ale przy przeprowadzce do miasta musieli cały dobytek zostawić szlachcicowi („Napoleon zdjął chłopom kajdany ale razem z butami”- dekret grudniowy 1807)
- Księstwo zostało podzielone na departamenty na wzór francuski
- Utworzono wojsko, dowódca i jednocześnie ministrem wojny został książę **Józef Poniatowski** (patrz str. 214)
- 1808r. Oddział szwoleżerów uczestniczył w bitwie pod Samosierrą w Hiszpanii
- armia w 1812r. Liczyła 100 tys. żołnierzy i wzięła udział w wyprawie na Rosję
- w 1808r. **Wprowadzono Kodeks Cywilny Napoleona**
- **zwróć uwagę na herb Księstwa Warszawskiego- str. 212**

3) Wojna z Austrią- 1809r.

- W 1809 r. Napoleon walczył w Hiszpanii a Austria stanęła na czele V koalicji antyfrancuskiej. Austriacy zaatakowali Bawarię, Włochy i Księstwo Warszawskie
- **19 kwietnia- bitwa pod Raszynem** (poszukaj na mapie). Wojska austriackie wkroczyły do Warszawy. Władze Księstwa przeniosły się do **Torunia** (kilka tygodni stolica Księstwa).
- Książę Józef Poniatowski w triumfalnym pochodzie zajął **Lwów, Kraków i inne miasta galicyjskie. Był on wielkim autorytetem moralnym.**
- Napoleon po powrocie z Hiszpanii pokonał Austriaków **pod Wagram w 1809r.** i zawarł z nimi pokój w **Schonbrunn**. Terytorium Księstwa powiększono o **ziemie III zaboru austriackiego, obwód tarnopolski włączono do Rosji.**

Księstwo Warszawskie przetrwało do 1815 r., do upadku Napoleona.

Zadania

1. Jakie znaczenie miało Księstwo Warszawskie dla Polaków?
2. Wyjaśnij pojęcia: sumy bajońskie, kozietulszczyzna, Izba Edukacyjna.
3. Poszukaj informacji o Marii Walewskiej i Joannie Żubrowej